

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Чајниче
за период 01.01-31.12.2019. године**

Број: РВ066-20

Бања Лука, 04.12.2020. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	8
	1. Увод	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	8
	4. Набавке.....	10
	5. Припрема и доношење буџета.....	11
	6. Финансијски извјештаји.....	11
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	12
	6.1.1. Приходи и примици	12
	6.1.2. Расходи и издаци	14
	6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит)	17
	6.1.4. Нето финансирање	17
	6.1.5. Разлика у финансирању	17
	6.2. Биланс успјеха	17
	6.2.1. Приходи	17
	6.2.2. Расходи.....	18
	6.2.3. Финансијски резултат	18
	6.3. Биланс стања.....	18
	6.3.1. Актива	18
	6.3.2. Пасива.....	21
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	22
	6.4. Биланс новчаних токова	22
	6.5. Временска неограниченост пословања	23
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	23
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	23

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Чајниче који обухвата: Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима са стањем на дан 31.12.2019. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани финансијски извјештај Општине Чајниче истинито и објективно приказује, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиrom финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200-1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 30 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

Општина Чајниче приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја за 2019. годину није извршила консолидацију како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер није извршено укључивање јавних предузећа који су под њеном контролом или значајним утицајем.

Као што је наведено под тачком 6.1.1.1. извјештаја:

Непорески приходи су прецијењени за износ од 42.739 КМ, а потцијењени приходи од закупа у истом износу, јер Општина Чајниче није приходе од закупа евидентирала у складу са чланом 130. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.1. извјештаја:

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти прецијењена су за 246.029 КМ, а потцијењена краткорочна потраживања, јер потраживања по основу закупа пословног простора (25.678 КМ) и потраживања за ненаплаћене накнаде по основу коришћења шума (220.351 КМ) нису евидентирани у складу са чланом 68. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. извјештаја:

Прецијењена је вриједност зграда и објеката за 570.817 КМ, а потцијењена инвестициона имовина, јер имовина која се даје у закуп није исказана као инвестициона имовина, што није у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 16 Инвестициона имовина, параграфи 7, 20. и 26.

Као што је наведено под тачком 6.3.2.2. извјештаја:

Дугорочно разграничени приходи су прецијењени за 204.087 КМ, а потцијењен финансијски резултат ранијих година, јер Општина Чајниче није евидентирала примљене безусловне помоћи сходно Инструкцији о књиговодственом евидентирању корекција по почетном стању на дан 01.01.2017. године.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз Консолидовани финансијски извјештај објелодањено је да је Консолидовани финансијски извјештај Општине Чајниче састављен у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина Чајниче неће обуставити пословање у догледној будућности.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2019. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник Општине Чајниче је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 04.12.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Чајнице за 2019. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у Консолидованом финансијском извјештају Општине Чајнице за 2019. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

Општина Чајнице није објавила на интернет страници информације о преговарачком поступку без објављивања обавјештења о набавци коју намјерава да проводи, сажетак обавјештења о набавци и обавјештења о додјели уговора, као ни основне елементе уговора, што није у складу са чланом 28. став (4), 36. став (1) и 75. став (2) Закона о јавним набавкама.

За набавку кредитног задужења није објавила обавјештење о додјели уговора у року од 30 дана од дана закључивања уговора, што није у складу са чланом 74. став (1) Закона о јавним набавкама, док за набавке кредитног задужења и извођења радова текућег одржавања асфалтних застора на градским улицама није доставила Агенцији за јавне набавке извјештај о проведеном поступку набавке у року од 30 дана од дана окончања поступка јавне набавке, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона о јавним набавкама.

Такође, за набавку санације лџетне баште и дијела крова и порталних отвора хотела није сачинила записник о прегледу и оцјени понуда и закључила уговор најкасније у року од 10 дана од дана окончања конкурентског поступка јавне набавке у случају када је примљена једна прихватљива понуда, што није у складу са чланом 65. став (2) и 89. став (3) Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 5. извјештаја:

Послије Ребаланса буџета вршена је прерасподјела буџетских средстава без одлуке начелника Општине, што није у складу са чланом 41. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Обрачун плате за приправника и накнада за топли оброк запослених није вршен у складу са чланом 7. и 10. став (7) Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Обрачун пореза и доприноса на јубиларне награде, уговоре о стручном оспособљавању, накнаде члановима комисија и радних група и уговоре о дјелу није вршен у складу са чланом 3. став (1) тачка 1) Закона о порезу на доходак и чланом 3. став (1) тачка 3), 6. став (4), 7. став (1) тачка 3) и 10. став (1) Закона о доприносима.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник Општине Чајниче је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Чајниче обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Чајниче.

Бања Лука, 04.12.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) консолидација ентитета јавног сектора који нису буџетски корисници врши у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 2) евидентирање прихода од закупа пословног простора врши у складу са чланом 130. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 3) евидентирање накнада по основу коришћења шума и закупа пословног простора врши у складу са чланом 68. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 4) имовина која се даје у закуп евидентира као инвестициона имовина у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 16 - Инвестициона имовина, параграфи 7, 20. и 26,
- 5) евидентирање неусловљене помоћи изврши сходно Инструкцији о књиговодственом евидентирању корекција по почетном стању на дан 01.01.2017. године.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) донесу недостајућа интерна акта, ускладе и ажурирају постојећа интерна акта којима се дефинише рад и функционисање Општине, сходно одредбама Закона о измјенама и допунама Закона о раду и Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, као и дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- 2) набавке роба, услуга и радова врше у складу са чланом 28. став (4), 36. став (1), 65. став (2), 74. став (1), 75. став (1) и (2) и 89. став (3) Закона о јавним набавкама,
- 3) прерасподјела буџетских средстава врши у складу са чланом 41. Закона о буџетском систему Републике Српске,
- 4) обрачун основне плата приправника и накнада за топли оброк врши у складу са чланом 7. и 10. став (7) Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, као и обрачун пореза и доприноса на јубиларне награде, уговоре о стручном оспособљавању, накнаде члановима комисија и радних група, уговоре о дјелу врши у складу са чланом 3. став (1) тачка 1) Закона о порезу на доходак и чланом 3. став (1) тачка 3), 6. став (4), 7. став (1) тачка 3) и 10. став (1) Закона о доприносима,
- 5) у потпуности примјењује Методологија управљања грантовима за програме и пројекте који се финансирају или суфинансирају средствима Општине.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Одлука о извршењу ребаланса буџета Општине Костајница за 2018. годину;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о раду;
- Закон о доприносима и Правилник о условима, начину обавјештавања, обрачунавања и уплате доприноса;
- Закон о порезу на доходак и Правилник о примјени Закона о порезу на доходак;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске;
- Закон о уређењу простора и грађењу;
- Закон о шумама;
- Закон о водама;
- Закон о јавним путевима;
- Закон о комуналним дјелатностима;
- Закон о концесијама;
- Закон о заштити од пожара;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о спорту;
- Посебни колективни уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Чајнице (у даљем тексту: Општина) простире се на 275 км² и обухвата пет мјесних заједница са 36 насељених мјеста. На подручју Општине, по прелиминарним резултатима пописа, живи 5.449 становника.

Општина остварује своје надлежности садржане у Закону о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16), као и друге надлежности које јој се преносе другим законима. Скупштина општине има 15 одборника. Начелник Општине је носилац извршне власти, која се остварује путем Општинске управе. Општинска управа је организована у складу са Одлуком о оснивању Општинске управе („Службени гласник општине Чајнице“ број 5/17).

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2019. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 120/18) Општина је сврстана у изразито неразвијене јединице локалне самоуправе Републике Српске.

Средства за рад Општине у 2019. годину обезбијеђена су из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера између буџетских корисника и примитака од задуживања и осталих примитака. Наведеним средствима финансирана је Општинска управа и нижи буџетски корисници, тј. ЈУ Центар за социјални рад, ЈПУ „Дјечије обданиште“, ЈУ Средњошколски центар „Петар Петровић Његош“, ЈУ Народна библиотека "Бранко Ћопић", ЈУ Дом културе „Филип Вишњић" и други примаоци субвенција, грантова и дознака на име социјалних давања.

Ревизијом је обухваћен консолидовани финансијски извјештај Општине Чајнице, којег чине финансијски извјештаји Општинске управе и напријед наведених нижих буџетских корисника.

Општина послује у систему трезорског пословања (СОФИ) и у Главној књизи трезора Општине евидентиране су финансијске трансакције Општинске управе и нижих буџетских корисника, као потрошачких јединица, у оквиру фонда 01 (буџет у ужем смислу).

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2019. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је 2018. године провјеру статуса датих препорука приликом ревизије Консолидованог финансијског извјештаја Општине Чајнице за 2015. годину и сачинила Извјештај о статусу датих препорука (број: ИП017-18) у којем је дала позитиван закључак. Општина је провела свих седам препорука датих у Извјештају о ревизији Консолидованог финансијског извјештаја Општине Чајнице за 2015. годину и то двије препоруке везане за финансијске извјештаје и пет препорука везаних за усклађеност пословања.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и функционисање система интерних контрола Општине дјелимично су дефинисани постојећим интерним актима (Статут Општине, Пословник о раду

Скупштине општине, Одлука о оснивању Општинске управе, Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима). Одлуком о оснивању и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе („Службени гласник општине Чајниче“, број: 5/17, 10/18 и 1/19) дефинисана су подручја одговорности, надлежности органа, те начини финансирања и функционисања Општине, а истим је систематизовано 27 радних мјеста са 29 извршилаца (без функционера). На дан 31.12.2019. године био је запослен 31 радник и 3 функционера, од чега је 29 радника запослено на неодређено, 1 на одређено вријеме и 1 приправник.

У току 2019. године у Општинској управи извршен је пријем једног радника на одређено вријеме (замјена радника који је на боловању) и једног приправника по основу уговора о финансирању нето плате приправника са ВСС, закљученог са ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске (provedena конкурсна процедура), док је у ревидираној години за 2 приправника истекао приправнички стаж.

Увидом у документацију обављеног годишњег пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2019. године ревизијом нису утврђене материјално значајне неправилности и неусклађености са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16).

У оквиру издатака и расхода по основу коришћења роба и услуга ревизијом је утврђено да је, приликом евидентирања једног дијела фактура обухваћених узорком ревизије, извршена погрешна класификација и то код евидентирања адвокатских услуга, пореза на непокретности, услуга чишћења и одржавања јавних површина, одвоза отпада на депонију, услуга коришћења мобилног телефона, услуга зимске службе, као и издатака за нематеријалну произведену имовину. Утврђене неправилности нису утицале на укупан износ исказан на групи поменутих расхода и издатака.

Такође, због нефункционисања система интерних контрола, ревизијом је утврђена неусклађеност Појединачног колективног уговора за запослене у Општинској управи општине Чајниче („Службени гласник општине Чајниче“, број 4/17 и 7/18) са Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 20/17, 85/18 и 86/18), везано за утврђивање права на накнаду трошкова превоза и обрачун топлог оброка, те неусклађеност Појединачног колективног уговора за запослене у Општинској управи Чајниче и Правилника о платама и накнадама запослених радника у Општинској управи Чајниче („Службени гласник општине Чајниче“, број 4/17 и 7/18) са чланом 271б. Закона о измјенама и допунама Закона о раду ("Службени гласник Републике Српске", број 66/18), у смислу да Општина није ускладила наведена акта од дана ступања на снагу наведеног Закона.

Начелник Општине је дана 25.12.2019. године именовано лице задужено за финансијско управљање и контролу. Такође, донесен је План рада за успостављање и развој система финансијског управљања и контрола за 2020. годину, стратегија управљања ризицима и сачињен годишњи Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле.

Општина није уредила систем интерних контрола према дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 61/16) и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле

(„Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), јер није донијела акт о управљању ризицима којим се уређују организациони циљеви и задаци, процјена ризика и управљање ризицима (члан 8. став 2 закона), омогућила запосленима јасне и прецизне смјернице и инструкције о њиховој улози и одговорности у вршењу финансијског управљања и контроле (члан 10. закона), идентификовала и процијенила ризике (није успостављен регистар ризика), дефинисала кључне пословне процесе и успоставила књигу пословних процеса (тачка 22. подтачке 3, 4. и 5. наведеног упутства), те извршила анализу постојећих аката и на основу тога донијела нова правила и процедуре имајући у виду да је у протеклом периоду дошло до значајних измјена у законској и подзаконској регулативи из различитих области.

Сходно наведеном и у даљем дијелу извјештаја, успостављени систем интерних контрола није у свим сегментима функционисао на начин да у потпуности обезбиједи истинито и фер финансијско извјештавање и усклађеност.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се донесу недостајућа интерна акта, ускладе и ажурирају постојећа интерна акта којима се дефинише рад и функционисање Општине, сходно дијелу одредби Закона о измјенама и допунама Закона о раду и Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, као и дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске.

4. Набавке

Планом и допунама плана јавних набавки за 2019. годину Општина је планирала јавне набавке укупне вриједности од 1.528.562 КМ, без урачунатог пореза на додату вриједност (у даљем дијелу текста: ПДВ).

Према извјештају о реализацији набавки у току године проведена су 22 поступка јавних набавки, уговорене вриједности од 757.350 КМ (без ПДВ-а) или 50% од планираних набавки и то 5 отворених поступака (566.483 КМ), 5 конкурентских захтјева (135.315 КМ), 10 директних споразума (40.047 КМ) и 2 преговарачка поступка (15.505 КМ).

Ревизијским испитивањем обухваћени су поступци јавних набавки у вриједности од 451.183 КМ (без ПДВ-а), што је 60% од укупно уговорене вриједности набавки (обухваћена су два отворена поступка у износу од 343.918 КМ - кредитно задужење Општине и ревитализација зелене пијаце, два конкурентска поступка у износу од 87.494 КМ - санација хотела Чајнице и љетне баште, један преговарачки поступак без објаве обавјештења у износу од 9.783 КМ - додатни радови на хотелу Чајнице и два директна споразума у износу од 9.988 КМ - израда пројектне документације и асфалтирање градских улица).

Код ревизијом обухваћених поступака јавних набавки утврђено је да дио набавки роба, услуга и радова није проведен у складу са одредбама Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број 39/14), јер Општина није:

- објавила на интернет страници основне елементе уговора, што није у складу са чланом 75. став (2),
- код провођења набавке кредитног задужења Општине Чајнице, објавила обавјештење о додјели уговора у року од 30 дана од дана закључивања уговора, доставила Агенцији за јавне набавке извјештај о набавци, објавила сажетак обавјештења о набавци и обавјештења о додјели уговора, што није у складу са чланом 74. став (1), 75. став (1) и 36. став (1),
- код провођења набавке санације љетне баште и дијела крова и порталних отвора хотела, сачинила записник о прегледу и оцјени понуда и закључила

- уговор најкасније у року од 10 дана од дана окончања поступка јавне набавке, што није у складу са чланом 65. став (2), 89. став (3),
- код набавке додатних радова на хотелу Чајниче, објавила на интернет страници информације о преговарачком поступку без објављивања обавјештења о набавци коју намјерава да проводи, што није у складу са чланом 28. став (4),
 - код набавке извођења радова текућег одржавања асфалтних застора на градским улицама, доставила Агенцији за јавне набавке извјештај о проведеном поступку набавке у року од 30 дана од дана окончања поступка јавне набавке, што није у складу са чланом 75. став (1).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се набавке роба, услуга и радова врше у складу са чланом 28. став (4), 36. став (1), 65. став (2), 74. став (1), 75. став (1) и (2) и 89. став (3) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Одлуке о буџету и извршењу буџета за 2019. годину у износу од 3.040.600 КМ, Скупштина општине је усвојила 27.12.2018. године. Одлука о усвајању ребаланса буџета за 2019. годину, у износу од 4.082.510 КМ, донесена је 27.12.2019. године.

Ребалансом су планирани буџетски приходи у износу од 3.173.700 КМ и то порески приходи од 1.940.340 КМ, непорески приходи од 887.360 КМ, трансфери између или унутар јединица власти од 235.000 КМ и грантови од 111.000 КМ. Примици су планирани у износу од 908.810 КМ и то примици од задуживања од 900.000 КМ и остали примици 8.810 КМ.

Буџетска потрошња планирана је за текуће расходе у износу од 2.768.580 КМ (расходи за лична примања запослених 1.338.445 КМ, расходи по основу коришћења роба и услуга 661.454 КМ, расходи финансирања и други финансијски трошкови 38.060 КМ, субвенције 13.000 КМ, грантови 323.330 КМ, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета 408.500 КМ и трансфери између и унутар јединица власти 670 КМ). Издаци су планирани у износу од 1.313.930 КМ и то за издатке за нефинансијску имовину 1.050.880 КМ, издатке за отплату дугова 254.240 КМ и остале издатке 8.810 КМ.

Општина је последице Ребаланса буџета вршила прерасподјелу буџетских средстава без одлуке начелника Општине, што није у складу са чланом 8. Одлуке о извршењу Ребаланса буџета општине Чајниче број: 01/1-02-118/19 од 27.12.2019. године и чланом 41. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се прерасподјела буџетских средстава врши у складу са чланом 41. Закона о буџетском систему Републике Српске.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) и консолидоване обрасце са Напоменама доставила Министарству финансија Републике Српске у складу са чланом 49. став (6) напријед наведеног правилника.

Општина није извршила консолидацију при сачињавању Консолидованог финансијског извјештаја за 2019. годину како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за

буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 115/17 и 118/18), јер није извршила укључивање ентитета под контролом (ЈКП „Врело“ Чајничке) додавањем нето имовине/капитала из биланса стања истих у Консолидовани биланс стања.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се консолидација ентитета јавног сектора који нису буџетски корисници врши у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

У обрасцу Периодичног извјештаја о извршењу буџета - ПИБ и обрасцу Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима - ПИФ за период 01.01-31.12.2019. године исказани су буџетски приходи и примици у износу од 4.127.580 КМ, што је 1% више у односу на ребаланс буџета, а буџетски расходи и издаци у износу од 3.604.531 КМ или 12% ниже у односу на ребаланс буџета. Скупштина општине је дана 19.06.2020. године донијела одлуку којом се усваја Извјештај о извршењу буџета Општине Чајничке за 2019. годину.

6.1.1. Приходи и примици

Општина је исказала приходе и примитке у укупном износу од 4.127.580 КМ и исти се у цјелости односе на фонд 01.

6.1.1.1. Приходи

Буџетске приходе чине порески приходи, непорески приходи, грантови и трансфери ентитета.

Порески приходи исказани су у износу од 2.001.485 КМ. Највећим дијелом односе се на индиректне порезе прикупљене од Управе за индиректно опорезивање Републике Српске (1.815.061 КМ), порезе за лична примања и приходе од самосталних дјелатности (88.361 КМ), порезе на имовину (75.437 КМ) и акцизе (22.235 КМ).

Непорески приходи исказани су у износу од 845.510 КМ. Односе се на приходе од закупа и ренте (4.980 КМ), административних накнада и такси (7.057 КМ), комуналних накнада и такси (59.554 КМ), накнада по разним основама (686.435 КМ), прихода од пружања јавних услуга (25.774 КМ), новчаних казни (640 КМ) и осталих непореских прихода (61.070 КМ).

Приходи од закупа и ренте највећим дијелом се односе на накнаду за уређивање грађевинског земљишта у сврху издавања рјешења за стамбену надоградњу пословног објекта у Чајничу (3.011 КМ). Наведена позиција мање је исказана за износ од 42.739 КМ (образложено на позицији осталих непореских прихода).

Накнаде по разним основама највећим дијелом чине накнаде за уређење грађевинског земљишта 1.966 КМ по основу Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број: 40/13, 2/15, 106/15 и 3/16), накнаде за кориштење шума 607.254 КМ, накнаде за обављање послова у приватној својини (ФУШ) 31.316 КМ по основу Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“, број 75/08 и 60/13), накнаде за воде 10.289 КМ по основу Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, број: 50/06, 92/09 и 121/12), накнаде за коришћење комуналних добара 33.346 КМ по основу Закона о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, број 124/11) и средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара 2.265 КМ по основу Закона о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12). За наведене накнаде донесени су програми утрошка средстава, за које је Скупштина општине дала сагласност, а за

програме утрошка намјенских средстава од накнада за шуме и воде обезбијеђена је сагласност од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске. О извршеном утрошку средстава остварених по основу наведених накнада поднесен је извјештај Скупштини општине.

Приходи од пружања јавних услуга чине највећим дијелом приходи нижих буџетских корисника и то ЈПУ Дјечији вртић "Бајка" у износу од 20.303 КМ по основу накнаде за смјештај дјеце у вртић.

Остали непорески приходи исказани су у износу од 61.070 КМ. Највећим дијелом односе се на приходе по основу закупа пословних просторија (42.739 КМ), Завода за запошљавање – приправници (9.785 КМ), прихода по основу обустава радницима за прекорачење дозвољеног лимита за употребу мобилних телефона (3.672 КМ).

Приходи од закупа пословних просторија остварени су по основу уплата од стране купаца пословних простора (десет правних лица и два физичка лица). Општина је напријед наведене приходе евидентирала супротно члану 130. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/16, 115/17 и 118/18), те су остали непорески приходи прецијењени за 42.739 КМ, а потцијењени приходи од закупа и ренте.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се евидентирање прихода од закупа пословног простора врши у складу са чланом 130. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Грантови су исказани у износу од 120.092 КМ. У 2019. години Савјет Министара БИХ- трезор БИХ одобрио је и дозначио Општини износ од 30.000 КМ на име реконструкције и адаптације ЈУ Дом културе "Филип Вишњић" Чајниче. Општина је закључила уговор са Фондом за развој Републике Српске на основу Финансијског механизма за финансирање пројеката интегрисаног и одрживог локалног развоја у Републици Српској, а којим је планирана ревитализација зелене пијаце у Чајничу. Од Фонда за развој Републике Српске обезбијеђена су средства у износу од 90.091 КМ.

Трансфери од ентитета реализовани су у износу од 251.681 КМ. Односе се на средства од Министарства управе и локалне самоуправе за изразито неразвијене општине у износу од 59.280 КМ, средства од Министарства здравља и социјалне заштите на име исплата облика социјалне заштите у износу од 122.729 КМ и средства од Министарства просвјете и културе у износу од 3.272 КМ, на име предшколског образовања. Од Министарства здравља и социјалне заштите реализована су средства у износу од 31.400 на име личне инвалидине, а од Министарства управе и локалне самоуправе дозначена су средства у износу од 1.000 КМ на име опремања матичног уреда. Министарство за просторно уређење је дозначило 10.000 КМ на име регулационог плана. Такође, кабинет предсједника Републике Српске дозначио је 20.000 КМ ЈПУ Дјечији вртић "Бајка" за адаптацију објекта, а Министарство трговине и туризма одобрило је и дозначило ЈУ "Туристичка организација" Чајниче износ од 4.000 КМ.

6.1.1.2. Примици

Укупни примици су исказани у износу од 908.812 КМ и односе се на примитке од задуживања и остале примитке из трансакција са другим јединицама власти.

Примици од задуживања исказани су у износу од 900.000 КМ и у цјелости се односе на примитке од узетих зајмова, тј. на дугорочи кредит узет од Нове банке а.д. Бања Лука са роком отплате од 10 година. Износ од 800.000 КМ намијењен је за капиталне

инвестиције, а износ од 100.000 КМ за рефинансирање постојећих обавеза. Средства су повучена у септембру 2019. године са номиналном каматном стопом 4,80% и мјесечним ануитетом у износу од 9.458 КМ. Приликом пласмана кредитних средстава отворен је посебан подрачун, тј. рачун посебних намјена Општине Чајниче, преко кога банка врши дистрибуцију кредитних средстава у складу са капиталним пројектима који доспјевају на плаћање.

Остали примици исказани су у износу од 8.812 КМ и у цјелости се односе остале примитке из трансакција са другим јединицама власти, тј. на накнаду плате за вријеме коришћења породилског одсуства која се рефундира од ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци исказани су у укупном износу од 3.604.531 КМ, што је 12% ниже у односу на ребаланс буџета и исти се у цјелости односе на фонду 01.

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у укупном износу од 2.837.342 КМ. Извршење на наведеној позицији је 2% више у односу на ребаланс буџета. Општина је послје ребаланса буџета вршила прерасподјелу средстава (реалокације) унутар позиција расхода без одлука о прерасподјели средстава начелника Општине (образложено под тачком 5. извјештаја). Расходе чине текући расходи и трансфери између или унутар јединица власти.

Текући расходи исказани су у износу од 2.836.669 КМ и чине их расходи за лична примања запослених, расходи по основу коришћења роба и услуга, расходи финансирања и други финансијски трошкови, субвенције, грантови и дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општина.

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 1.359.556 КМ. Расходе за лична примања запослених чине расходи за бруто плате запослених (1.152.073 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених (199.537 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (7.946 КМ).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада највећим дијелом односе се на расходе за накнаде за превоз на посао и са посла (21.816 КМ), топли оброк (67.992 КМ), регрес (30.375 КМ), јубиларне награде (14.275 КМ), дневнице за службена путовања у земљи (10.180 КМ) и расходе по основу доприноса (48.666 КМ).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи највећим дијелом односе се на отпремнине по колективном уговору (2.304 КМ) и новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (5.042 КМ).

Обрачун плате за приправника вршен је у утврђеном нето износу од 500 КМ на основу Уговора о финансирању нето плате приправника, закљученог са ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске, као и обрачун топлот оброка који је вршен у висини 0,75% просјечне нето плате у Републици Српској за 2017. годину, што није у складу са чланом 7. и 10. став (7) Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске. Наведеним чланом 7. и 10. став (7) је прописано да се основна плата приправника са високим, вишим или средњим образовањем утврђује и исплаћује у износу од 80% плате као треће, пете или шесте платне групе из члана 6. став (2) Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 20/17, 85/18 и 86/18), као и да запосленом припада накнада за топли оброк за вријеме једног радног дана, као и у случају обављања прековременог рада

дужег од три часа дневно, у висини од 0,75% просјечне мјесечне плате након опорезивања у Републици Српској за претходну годину.

Такође, Општина није вршила обрачун пореза и доприноса на накнаде члановима комисија и радних група, доприноса за ПИО (18,5%) на уговоре о дјелу, доприноса за ПИО (4,5%) и доприноса за здравство (12%) по основу закључених уговора о стручном оспособљавању, као и пореза и доприноса на јубиларне награде, што није у складу са чланом 3. став (1) тачка 1) Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број: 60/15, 5/16, 66/18 и 105/19), чланом 3. став (1) тачка 3), 6. став (4), 7. став (1) тачка 3) и 10. став (1) Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број 114/17 и 112/19).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се обрачун основне плате приправника и накнада за топли оброк врши у складу са чланом 7. и 10. став (7) Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, као и обрачун пореза и доприноса на јубиларне награде, уговоре о стручном оспособљавању, накнаде члановима комисија и радних група, уговоре о дјелу врши у складу са чланом 3. став (1) тачка 3), 6. став (4), 7. став (1) тачка 3) и 10. став (1) Закона о доприносима.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 661.454 КМ, што је 2% више у односу на ребаланс буџета. Чине их расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, режијског материјала, материјала за посебне намјене, текућег одржавања, путовања и смјештаја, стручних услуга, одржавања јавних површина и осталих неklasификованих расхода.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга исказани су у износу од 102.704 КМ. Највећим дијелом односе се на расходе по основу утрошка електричне енергије (25.300 КМ), централног гријања (13.814 КМ), огревног дрвета (12.826 КМ), комуналних услуга (9.742 КМ) и комуникационих услуга (35.252 КМ).

Расходи за режијски материјал исказани су у износу од 20.899 КМ. Највећим дијелом односе се на расходе за обрасце, папир и остали канцеларијски материјал (15.154 КМ), компјутерски материјал (2.856 КМ) и расходе за стручну литературу, часописе, штампу и службена гласила (2.222 КМ).

Расходи за материјал за посебне намјене исказани су у износу од 14.311 КМ и чине их расходи за материјал за потребе Цивилне заштите (7.409 КМ) и храну за потребе обданишта (6.902 КМ).

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 65.137 КМ. Највећим дијелом односе се на расходе за текуће одржавање зграда (32.753 КМ), објеката друмског саобраћаја (25.955 КМ) и превозних средстава (6.668 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани су у износу од 45.896 КМ. Односе се на расходе по основу утрошка горива (22.781 КМ), превоза личним возилом (20.094 КМ) и службеног путовања и смјештаја (3.021 КМ).

Расходи за стручне услуге исказани су у износу од 42.783 КМ. Односе се на расходе за банкарску провизију (8.860 КМ), осигурање возила (4.849 КМ), осигурање запослених (2.682 КМ), одржавање лиценци (4.459 КМ), одржавање програма (3.233 КМ), услуга информисања (1.891 КМ) и осталих стручних услуга (16.809 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине исказани су у износу од 87.392 КМ. Односе се на расходе за услуге зимске службе (23.242 КМ), програме заједничке комуналне потрошње (34.000 КМ) и расходе по основу утрошка електричне енергије за јавну расвјету (30.150 КМ).

Остали некласификовани расходи исказани су у износу од 282.332 КМ. Односе се на расходе за бруто накнаде за рад ван радног односа (66.353 КМ), репрезентацију (32.942 КМ), прославе државних и општинских празника (33.994 КМ), одборничке накнаде (86.402 КМ), накнаде волонтерима (23.100 КМ) и бруто накнаде за повремене и привремене послове (39.541 КМ).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 46.659 КМ или 23% више у односу на ребаланс буџета. Односе се на камате по основу лизинга (983 КМ), камате на примљене кредите (41.176 КМ) и трошкове обраде кредитне документације за зајам примљен у земљи (4.500 КМ).

Субвенције су исказане у износу од 12.679 КМ или 2% ниже у односу на ребаланс буџета. Општина је у ревидираној години донијела Правилник о додјели подстицаја за развој пољопривредне производње у 2019. години („Службени гласник општине Чајниче“, број 7/19) и истим је предвиђена подршка биљној производњи (произведено и предато јагодичасто воће), посјета сајмовима и субвенционисање учешћа у пројектима у области пољопривреде. Право на новчану премију по основу произведеног и предатог јагодичастог воће-малина остварило је 67 корисника.

Грантови су исказана у износу од 320.458 КМ и за 1% су нижи у односу на ребаланс буџета. Највећим дијелом односе се на текуће грантове политичким организацијама (4.950 КМ), Црвеном крсту Чајниче (15.500 КМ), спортским организацијама (139.666 КМ), удружењима грађана (4.042 КМ), Борачкој организацији (19.500 КМ), Дому здравља (72.000 КМ), Ветеринарској станици (5.080 КМ), КУД "Извор" Чајниче (9.000 КМ), Удружењу пољопривредних произвођача (3.000 КМ), Еко центру (1.800 КМ), Занатско-предузетничкој комори (1.000 КМ), Ватрогасном друштву (43.200 КМ), Ловачком друштву (1.000 КМ) и Савезу општина и градова (1.000 КМ).

Општина Чајниче није у потпуности вршила примјену Методологије управљања грантовима за програме и пројекте који се финансирају или суфинансирају средствима Општине („Службени гласник Општине Чајниче“, број 2/18) и то у дијелу који се односи на обавезу расписивања јавног позива за додјелу средстава гранта, именовање комисије за оцјену и одабир пројектних приједлога, закључивање уговора са корисницима гранта, као и достављање извјештаја о додијељеним грантовима на разматрање и усвајање Скупштини општине.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се у потпуности примјењује Методологија управљања грантовима за програме и пројекте који се финансирају или суфинансирају средствима Општине, у дијелу који се односи на обавезу расписивања јавног позива за додјелу средстава гранта, именовање комисије за оцјену и одабир пројектних приједлога, закључивање уговора са корисницима гранта, те достављање извјештаја о додијељеним грантовима на разматрање и усвајање Скупштини општине.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у износу од 435.863 КМ, што је 7% више у односу на ребаланс буџета. Чине их дознаке грађанима који се исплаћују из буџета Републике, општина и градова у износу од 424.684 КМ и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова у износу од 11.179 КМ.

Дознаке грађанима који се исплаћују из буџета Републике, општина и градова односе се највећим дијелом на сталну новчану помоћ која се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (27.892 КМ), додатак за помоћ и његу другог лица (207.246 КМ), помоћ ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (77.422 КМ), остале текуће дознаке штићеницима установа социјалне заштите (29.375 КМ), остале текуће дознаке грађанима које се исплаћују из буџета

општине (22.352 KM), једнократне новчане помоћи које се исплаћују штићеницима установа социјалне заштите (9.400 KM), текуће помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата (8.402 KM), текуће помоћи избјеглим и расељеним лицима (5.195 KM) и текуће помоћи пензионерима и незапосленим лицима (6.000 KM).

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова односе се на остале дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите, тј. на право на здравствено осигурање које је остваривало, на мјесечном нивоу, око 13 штићеника Центра за социјални рад.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у укупном износу од 767.189 KM или 58% у односу на ребаланс буџета и у цијелости се односе на фонду 01. Чине их издаци за нефинансијску имовину (517.322 KM), отплату дугова (241.055 KM) и остали издаци (8.812 KM).

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 517.322 KM. Односе се на изградњу и прибављање зграда и објеката (126.936 KM), инвестиционо одржавање (7.988 KM), набавку постројења и опреме (5.272 KM), набавку нематеријале произведене имовине (310.623 KM), набавку нематеријалне непроизведене имовине (65.004 KM) и набавку књига за градску библиотеку(1.499 KM).

Општина је погрешно класификовала издатке који се односе на санацију и адаптацију Зелене пијаце и хотела у Чајничу, те је прецијенила издатке за нематеријалну произведену имовину за 310.623 KM, а потцијенила издатке за инвестиционо одражавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката.

Издаци за отплату дугова односе се на издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи (237.119 KM) и издатке за отплату главнице зајмова примљених од лизинг друштва за моторно возило (3.936 KM). Издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи односе се на отплату главнице кредита Нове банке Бања Лука (17.645 KM) и три кредита НЛБ Развојне банке Бања Лука (219.474 KM).

Остали издаци у износу од 8.812 KM односе се на измирене обавезе по основу нето плате за породилшко одсуство.

6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит)

Буџетски резултат исказан је у негативном износу од 135.896 KM (дефицит). Скупштина општине Чајниче је дана 19.06.2020. године донијела је Одлуку о покрићу дефицита по обрачуну буџета за 2019. годину и то смањењем текуће буџетске потрошње и издатака за нефинансијску имовину у 2020. години.

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање је исказано у износу од 658.945 KM, као разлика примитака од задуживања 900.000 KM и издатака за отплату главнице промљених зајмова у земљи у износу од 241.055 KM.

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању је исказана у износу од 523.049 KM, а чине је буџетски дефицит (135.896 KM) и нето финансирање (658.945 KM).

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

У билансу успјеха приходи су исказани у износу од 3.221.085 KM, а односе се на пореске и непореске приходе, грантове, трансфере између буџетских јединица

различитих нивоа власти (образложено у тачки 6.1.1. овог извјештаја) и приходе обрачунског карактера.

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 2.317 КМ и односе на приходе евидентиране на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима.

6.2.2. Расходи

Расходи су исказани у износу 3.466.625 КМ. Односе се на текуће расходе у износу од 2.836.669 КМ, расходе обрачунског карактера у износу од 629.283 КМ и трансфере између различитих јединица власти у износу од 673 КМ (објашњено у тачки 6.1.2. извјештаја).

Расходи обрачунског карактера односе се у цијелости на расходе по основу обрачунате амортизације у 2019. години и то расхода амортизације Општинске управе у износу од 618.960 КМ и расхода амортизације нижих буџетских корисника у износу од 10.323 КМ.

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2019. године, као разлика прихода (3.221.085 КМ) и расхода (3.466.625 КМ), исказан је негативан финансијски резултат у износу од 245.540 КМ.

6.3. Биланс стања

У обрасцу Биланса стања Општине, на дан 31.12.2019. године, исказана је уравнотежена вриједност активе и пасиве у износу од 10.833.723 КМ.

Општина је у консолидованом обрасцу Биланса стања на позицијама имовине и обавеза евидентирала робне кредите запослених Општине и нижих буџетских корисника. Измирење истих је вршено са позиција личних примања запослених. Напријед наведена имовина и обавезе не представљају имовину/обавезе Општине и нижих буџетских корисника и не могу бити предмет евидентирања у пословним евиденцијама истих. У току ревизије извршено је искњижавање наведених догађаја из пословних евиденција Општине и нижих буџетских корисника. Напријед наведене пословне промјене нису евидентирани кроз биланс успјеха, те нису имале утицај на финансијски резултат текуће, а ни претходних година.

6.3.1. Актива

Пословна актива исказана је у износу од 24.680.088 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 13.846.365 КМ и нето вриједности 10.833.723 КМ, а чине је текућа и стална имовина.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина исказана је у износу од 1.545.336 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 366.824 КМ и нето вриједности 1.178.512 КМ. Односи се на готовину, краткорочна потраживања и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Готовина је исказана у износу од 742.982 КМ, а односи се на новчана средства у благајни (757 КМ) и новчана средства на банковним рачунима (742.225 КМ).

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 457.729 КМ бруто вриједности, исправке вриједности од 366.824 КМ и нето вриједности од 90.905 КМ. Највећим дијелом се односе на потраживања од запослених и потраживања по основу ненаплаћених пореза, доприноса и непореских прихода. Наведена позиција је мање

исказана за износ од 246.029 КМ, што је образложено на позицији краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти.

Потраживања од запослених исказана су у износу од 19.591 КМ и односе се на робне кредите запослених у Општини и нижих буџетских корисника (детаљније образложено под тачком 6.3. Биланс стања).

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе исказана су бруто вриједности од 438.118 КМ, исправке вриједности од 366.824 КМ и нето вриједности од 71.294 КМ.

Нето вриједност чине потраживања за ненаплаћене порезе евидентирани на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима у износу од 49.680 КМ и потраживања за ненаплаћене непореске приходе, тј. потраживања за ненаплаћене накнаде и таксе у износу од 21.614 КМ. На крају извјештајног периода Општина је извршила корекцију потраживања по основу накнада и такси, која нису наплаћена у периоду дужем од годину дана, у износу од 65.713 КМ. Надлежна одјељења предузимају мјере за наплату потраживања по основу накнада које су у надлежности Општине, путем опомена пред тужбу и тужби.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у износу од 344.625 КМ бруто и нето вриједности. Чине их највећим дијелом потраживања за трансфере (28.191 КМ), Фонда за развој (54.055 КМ), потраживања од Шумског газдинства „Вучевица“ Чајнице (220.351 КМ) и потраживања од закупа пословних простора (25.678 КМ).

Наведена позиција је прецијењена за износ од 246.029 КМ, а потцијењена краткорочна потраживања и то потраживања по основу извршених услуга-закупа пословног простора (25.678 КМ) и потраживања за ненаплаћене накнаде по основу коришћења шума (220.351 КМ), јер Општина није потраживања за ненаплаћене накнаде по основу коришћења шума и извршене услуге-закупа евидентирала на краткорочним потраживањима, тј. у складу са чланом 68. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/16, 115/17 и 118/18).

Препоручује се начелнику Општине да обезбједи да се евидентирање накнада по основу коришћења шума и закупа пословног простора врши у складу са чланом 68. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина је исказана у бруто износу од 23.134.752 КМ, исправке вриједности 13.479.541 КМ и нето вриједности 9.655.211 КМ. Односи се на дугорочну финансијску имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина исказана је у износу од 21.946 КМ. Односи се на потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања и иста су евидентирана на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у износу од 23.112.806 КМ бруто вриједности, 13.479.541 КМ исправке вриједности и 9.633.265 КМ нето вриједности. Односи се на произведену сталну имовину, драгоцености, непроизведену сталну имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми.

Произведена стална имовина исказана је у износу од 19.236.773 КМ бруто вриједности, 13.479.513 КМ исправке вриједности и 5.757.260 КМ нето вриједности.

Чине је зграде и објекти, постројења и опрема и нематеријална произведена имовина.

Зграде и објекти исказани су у износу од 18.382.345 КМ бруто вриједности, 12.924.261 КМ исправке вриједности и 5.458.084 КМ нето вриједности.

Повећање на наведеној позицији исказано је у укупном износу од 584.359 КМ и највећим дијелом се односи на радове на реконструкцији и адаптацији Хотела Чајниче (407.369 КМ) и зелене пијаце (125.098 КМ). Смањење на позицији зграда и објеката исказано је по основу обрачуна амортизације у износу од 575.927 КМ.

Општина је у току године издавала у закуп десет пословних простора чија је укупна бруто вриједност 2.838.593 КМ, исправка вриједности 2.267.771 КМ и нето вриједност 570.817 КМ и исте је евидентирала на наведеној позицији, што није у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18) и захтјевима МРС-ЈС 16 - Инвестициона имовина, параграфи 7, 20. и 26, те су зграде и објекти прецијењени, а инвестициона имовина потцијењена за 570.817 КМ.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се имовина која је дата у закуп евидентира као инвестициона имовина у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 16 – Инвестициона имовина, параграфи 7, 20. и 26.

Постројења и опрема исказани су у износу од 716.796 КМ бруто вриједности, 502.382 КМ исправке вриједности и 214.414 КМ нето вриједности.

У 2019. години извршене су набавке опреме укупне вриједности од 8.337 КМ, од чега се највећи дио набавки односи на Општинску управу (канцеларијски намјештај 4.346 КМ, рачунарска опрема 1.235 КМ и школске књиге 1.499 КМ).

Смањење на позицији постројења и опрема по основу обрачунате амортизације исказано је у износу од 43.508 КМ, а смањење по основу отписа у износу од 1.076 КМ.

Нематеријална произведена имовина исказана је у износу од 137.632 КМ бруто вриједности, 52.870 КМ исправке вриједности и 84.762 КМ садашње вриједности. Односи се на нето вриједност елабората о природним минералним ресурсима (2.500 КМ), плана експлоатације ломљеног камена (2.905 КМ), пројеката шумскопривредне основе за приватне шуме (53.424 КМ) и регулационог плана Општине (25.933 КМ).

Драгоцијености су исказане у износу 5.399 КМ, а чине их умјетничке слике и архивска грађа (матичне и остале књиге).

Непроизведена стална имовина исказана је у износу од 3.276.988 КМ и односи на пољопривредно земљиште у износу од 3.228.486 КМ и шуму у износу од 48.502 КМ.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је у износу од 593.618 КМ. Односи се највећим дијелом на улагања у стамбене и остале објекте у припреми, тј. спортску дворану (312.674 КМ), надоградњу стамбеног објекта у власништву Општине (102.714 КМ) и изградњу кишне канализације-одводња оборинских вода (112.283 КМ), као и на нематеријалну произведену имовину, тј. елаборате и пројекте за путне правце (42.604 КМ) и пројекте изворишта (14.508 КМ). У току 2019. године позиција нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми повећана је за износ од 345.999 КМ, а смањена за износ од 407.370 КМ. У висини извршених улагања у сталну имовину у 2019. години исказани су и издаци по основу истих.

На позицији нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми евидентирано је учешће у капиталу ЈКП „Врело“ Чајниче износу од 5.000 КМ, што није у складу са чланом 61. став (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. У току ревизије Општина је износ учешћа у капиталу ентитета под контролом евидентирала у складу са чланом 61. став (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине исказана у износу од 10.833.723 КМ, а односи се на краткорочне обавезе и разграничења, дугорочне обавезе и разграничења и властите изворе.

6.3.2.1. Краткорочне обавезе и разграничења

Краткорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 758.768 КМ. Односе се на краткорочне финансијске обавезе (136.646 КМ), обавезе за лична примања запослених (157.433 КМ), обавезе из пословања (407.196 КМ) и обавезе за грантове (57.493 КМ).

Краткорочне финансијске обавезе у цјелости се односе на обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана и то на главницу кредитних задужења код Нове банке (72.731 КМ) и НЛБ Развојне банке (63.915 КМ), што је детаљније образложено на позицији дугорочне обавезе по зајмовима.

Обавезе за лична примања запослених односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (142.845 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених (14.588 КМ). Обавезе за лична примања запослених се односе на Општинску управу (90.927 КМ) и остале буџетске кориснике (66.506 КМ).

Обавезе из пословања чине обавезе за набавку роба и услуга (357.295 КМ) и обавезе према физичким лицима (49.901 КМ). Независном потврдом салда обавеза (конфирмацијом салда) са добављачима на одабраном узорку нису утврђена значајна одступања.

Обавезе за грантове исказане су у износу од 57.493 КМ. Највећим дијелом се односе на обавезе према Ватрогасном друштву Чајниче (28.167 КМ), ЈЗУ Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче (9.000 КМ), Општинској борачкој организацији (3.000 КМ), КУД „Извор“ Чајниче (3.000 КМ), Удружењу пензионера Чајниче (2.780 КМ), Црвеном крсту Чајниче (2.583 КМ) и Ветеринарској станици (2.000 КМ).

6.3.2.2. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 1.512.655 КМ, а односе се на дугорочне финансијске обавезе у износу од 1.308.568 КМ и дугорочна разграничења у износу од 204.087 КМ.

Дугорочне финансијске обавезе се у потпуности односе на дугорочне обавезе по зајмовима, односно на обавезе по основу закључених уговора о кредитним задужењима са комерцијалним банкама. На крају извјештајног периода Општина има закључена три уговора о кредитима, од којих је кредит са Новом банком а.д. Бања Лука, у износу од 900.000 КМ и роком отплате од 10 године, закључен у 2019. години. Остала два кредита односе се на кредитна задужења из предходних година код НЛБ Развојне банке а.д. Бања Лука. У току ревидиране године Општина је измирила обавезе по основу кредитног задужења код Инвестиционо-развојне банке Републике Српске, који је рализован 2009. године путем НЛБ Развојне банке а.д. Бања Лука.

Дугорочна разграничења исказана су у износу од 204.087 КМ. Односе се на дугорочно разграничени приход, тј. на вриједност сталних средстава (станови) која је пренесена на Општину по основу одлука о преносу права и кориштења на стамбене јединице и то највећим дијелом пренесених права од стране Министарства за избјегла и расељена лица (четири стана) и Министарства рада и борачко-инвалидске заштите (два стана).

Наведена позиција је прецијењена за износ од 204.087 КМ, а за исти износ потцијењен је финансијски резултат ранијих година, јер Општина није поступила у складу са Инструкцијом, Министарства финансија број: 06.12/020-1526-1/17 од 22.01.2018. године, о допуни Инструкције о књиговодственом евидентирању корекција по почетном стању на дан 01.01.2017. године у главним књигама тезора Републике, општина и градова и главним књигама буџетских корисника и фондова који нису у систему трезорског пословања, тј. Општина није прекњижила примљене неусловљене помоћи (станове) са дугорочно разграничених прихода на финансијски резултат ранијих година.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се евидентирање неусловљене помоћи (станова) изврши сходно Инструкцији о књиговодственом евидентирању корекција по почетном стању на дан 01.01.2017. године.

6.3.2.3. Властити извори

Властити извори исказани су у износу од 8.562.300 КМ, а чине их трајни извори средстава у износу од 3.292.028 КМ и финансијски резултат у износу од 5.270.272 КМ.

Трајне изворе средстава највећим дијелом чини имовина која не подлијеже амортизацији (земљишта) у износу од 3.228.486 КМ и остала природна добра у износу од 48.502 КМ.

Финансијски резултат чине финансијски резултат ранијих година од 5.515.812 КМ и негативан финансијски резултат текуће године од 245.540 КМ. Финансијски резултат ранијих година је потцијењен за најмање 204.087 КМ (образложено у тачки 6.3.2.2. извјештаја - дугорочна разграничења).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

У Напоменама уз финансијске извјештаје Општина је објелоданила да на дан 31.12.2019. године није имала пословних догађаја који би захтијевали евидентирање у ванбилансној евиденцији.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова укупни новчани приливи исказани су у износу од 4.063.197 КМ, док су укупни новчани одливи исказани у износу од 3.501.981 КМ. Стање готовине на почетку обрачунског периода исказано је у износу од 181.766 КМ, а на крају обрачунског периода у износу од 742.982 КМ.

Приливи готовине из пословних активности исказани су у износу од 3.163.197 КМ, од чега се на приливе готовине по основу пореских прихода и по основу непореских прихода односи износ од укупно 2.842.390 КМ. Одливи готовине из пословних активности исказани су у укупном износу од 2.982.990 КМ.

Приливи готовине из инвестиционих активности исказани су у износу 0 КМ, док су одливи по истом основу исказани у износу од 277.936 КМ. Приливи готовине из активности финансирања исказани су у износу од 900.000 КМ и у потпуности се

односе на примитке од задуживања. Одливи по истом основу су исказани у износу од 241.055 КМ и у потпуности се односе на одливе по основу отплате дугова.

Биланс новчаних токова је састављен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17).

6.5. Временска неограниченост пословања

У складу са захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграфи 15. ц и 38) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањено је да су финансијски извјештаји Општине састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина неће обуставити пословање у догледној будућности.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Извјештају о раду Правобранилаштва Републике Српске – сједиште у Фочи и Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањено је да се, у 2019. години, против Општине води један судски спор укупне вриједности од 912 КМ.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидовани финансијски извјештај Општине за 2019. годину сачињене су Напомене уз финансијске извјештаје које пружају неопходне опште податке о Општини, прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама. Такође, Напомене упућују и на повезане информације презентоване у Прегледу прихода, примитака, расхода и издатака и Прегледу имовине, обавеза и извора, у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја и других релевантних међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Ревизијски тим

Ненад Дмитровић с.р.

Душка Поповић с.р.